

การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็น
เฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน
THE DEVELOPMENT OF PARENTAL ENGAGEMENT IN PRACTICING
SPECIAL NEED SKILLS PROGRAM USING HOME BASED
FOR CHILDREN WITH AUTISM

¹นิตยา เมืองแก้ว และ ²สมพร หวานเสร็จ
¹Nittaya Maungkaew and ²Somporn Warnset

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ประเทศไทย
Khon Kaen University, Thailand.

¹nitaof@gmail.com, ²sompwa@kku.ac.th

Received: December 30, 2023; **Revised:** March 26, 2024; **Accepted:** April 30, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเจาะจง คือ เด็กที่มีภาวะออทิซึมและผู้ปกครองที่รับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2) โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน 3) แบบประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่ HE 663106 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองที่เป็นผู้มาเด็กมารับบริการมีอายุมาก พ่อ แม่

¹ นักศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แยกทางกัน ทำให้เด็กขาดผู้ดูแลหลัก ผู้ปกครองมีภาระงานอื่นทำให้ไม่สามารถพาเด็กมารับบริการได้อย่างต่อเนื่อง ขาดงบประมาณในการพาเด็กไปรับบริการเสริมจากแหล่งอื่นๆ และมีสื่อการสอนน้อย 2) โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินความสามารถของเด็กเพื่อศึกษาปัญหารายบุคคล 2) ประชุมบุคลากรผู้ปกครองเพื่อระบุปัญหาและสังเคราะห์รายละเอียดของปัญหา 3) ออกแบบกิจกรรม จัดทำแนวทางการใช้โปรแกรมและนำแนวทางไปปฏิบัติโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม 4) ประเมิน สรุปและติดตามผล 5) ปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมและระบบสนับสนุน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนสื่อการเรียนรู้และบทบาทผู้เกี่ยวข้อง 3. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.46)

คำสำคัญ : ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม, โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, บ้านเป็นฐาน

Abstract

The objectives of this study are: 1) to study the problem of participation of parents in developing specific skills for children with autism 2) To develop a program to involve parents in developing specific skills for children with autism using home as a base. 3) To study parents' satisfaction with the parental participation program. Target group specifically selected were 16 children with autism and their parents receiving services at the Special Education Center region 9.. Tools used in the research included: 1) group discussion recording form 2) parent participation program for developing specific skills for children with autism 3) specific skills assessment for children with autism. 4) questionnaire on parents' satisfaction with the parental participation program. Data were analyzed using basic statistics. and content analysis This research has been approved by the Human Research Ethics Committee of Khon Kaen University, number HE 663106. The research results found that 1. Problems with parental participation are as follows: the parents who come to receive services are old, the parents are separated, causing the child to lack a primary caretaker, parents have other workloads, making them unable to care and bring children to receive services continuously, lack of budget to take children to receive additional services from other sources and there are few teaching material. 2. The program for parental participation in developing necessary skills specifically for children with autism using the home based has 5 steps: 1) assess the child's ability to study individual problems. 2) meeting personnel and parents to identify problems and synthesize details of the problems. 3) Design activities, create guidelines for using the program and implement the guidelines by involving parents 4) evaluate, summarize results, and follow up. 5) improve and develop the program and support system including creating

an environment that is conducive to learning, supporting learning media and roles of involved parties. 3. Parents were at highest level of satisfaction with the participation program ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46)

Keywords: Practicing special need skills for children with autism, Parental engagement, home based

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้ดำเนินการโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ส่วนที่ 8 มาตรา 49 กล่าวว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) หมวด 2 มาตรา 10 ที่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสว่า รัฐต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ โดยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และ ในหมวด 4 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556) มาตรา 5 ระบุว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคล และได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551)

นโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่กำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และจุดเน้นในการจัดการศึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายโอกาสทาง

การศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับบริการทางการศึกษา ด้วยรูปแบบที่หลากหลายอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนานักเรียนให้มี คุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือแบบสหวิชาชีพในการให้ ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และให้สังคม ชุมชน และผู้ประกอบการเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขยายความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือทางการศึกษา และการ แลกเปลี่ยนทางการศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว การพัฒนาการจัดการ การศึกษา จึงควรให้ความสำคัญของการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็กเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตาม ศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

เด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยส่วนใหญ่จะมีช่วงความสนใจสั้นไวต่อสิ่งเร้าภายนอก เด็กจึงไม่ สามารถตั้งใจจดจ่อต่อการทำกิจกรรมได้ ด้านทักษะทางภาษาและการสื่อความหมายเด็กไม่ สามารถใช้ภาษาเหมาะสมตามวัย มีลักษณะพฤติกรรม กิจกรรมและความสนใจ เป็นแบบแผนซ้ำๆ ไม่ยืดหยุ่น ความสามารถในการควบคุมตัวเองต่ำ โดยปัญหาดังกล่าวเป็นตั้งแต่เล็ก แสดงให้เห็น ก่อนอายุ 3 ขวบ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองผิดปกติไปและ ความผิดปกตินี้ ส่งผลให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย มีความยากลำบากในการเริ่มต้นการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความบกพร่องทางภาษาและการสื่อสาร ทั้งที่ใช้และไม่ใช้ภาษาพูด เด็กที่มีภาวะเด็กที่มีภาวะออทิซึมจะมีอาการแตกต่างกันหลากหลาย รูปแบบ แต่ก็มีลักษณะร่วมคล้ายกัน ที่เรียกว่า ออทิสติก คือเด็กอยู่ในโลกของตัวเองมาก สนใจ สิ่งแวดล้อมน้อย เรียกไม่หัน ไม่สบตา ไม่สนใจใคร โต้ตอบไม่เป็น เล่นไม่เหมาะสม จินตนาการไม่ เป็น ไม่พูดหรือพูดไม่รู้เรื่อง พูดเป็นภาษาต่างดาว ทำอะไรซ้ำๆ เป็นแบบแผน ไม่ยืดหยุ่น สนใจ บางอย่างแบบหมกมุ่น ในรายที่อยู่ในโลกของตัวเองมาก จะกระตุ้นตัวเองเป็นระยะ เช่น หมุนตัว โยกตัว เขย่งเท้า สบัดมือ เล่นมือ เล่นเสียง เป็นต้น (นิตยากร ชนเก้าน้อย, 2564) นอกจากนี้เด็กที่มี ภาวะออทิซึมเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติของระบบประสาทและกระบวนการส่งต่อของสัญญาณ ประสาทสมอง และความบกพร่องด้านการเข้าใจภาษาและการใช้ภาษา ทักษะสังคมและพฤติกรรม ซ้ำๆ ที่มีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล และมีอัตราการเกิดภาวะ เด็กที่มีภาวะออทิซึม 1 ใน 59 คน ของเด็กในสหรัฐอเมริกาและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความผิดปกติดังกล่าวยังส่งผลต่อ ปัญหา พฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมร่วมด้วย (Center of Disease Control and Prevent : U.S. Department of Health & Human Services, 2018)

ทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่นๆ เป็นความต้องการ จำเป็นเฉพาะ บุคคลตามประเภทและความบกพร่อง โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะเฉพาะตนในการเรียนรู้ การ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ลดอุปสรรคในการเข้าถึงสื่อ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ จำแนก เป็นทักษะสำหรับแต่ละกลุ่มโดยทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมจะมุ่งเน้นการพัฒนา พัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ทางสังคม การสื่อสาร และพฤติกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า การเข้าใจภาษา การแสดงออกทาง ภาษา อารมณ์ ความรู้สึก การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติ ตามกติกาของสังคม การ เลียนแบบ การหลีกเลี่ยงจากอันตราย ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องผู้เรียน

อาจได้รับการพัฒนาทักษะใดทักษะหนึ่ง หรือทั้ง 3 ทักษะ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9, 2563)

การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กพิการ ผู้ปกครองจึงต้องมีความเข้าใจและยอมรับในข้อจำกัดในตัวเด็กและมีความรู้สึกที่ดีต่อเด็กจะทำให้การฝึก นั้นได้ผลดี ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ได้เอื้อให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา การร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นรูปแบบการช่วยเหลือเด็กพิการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้เชี่ยวชาญ กับผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ อย่างเต็มศักยภาพ (ตามรา แก้วมา, 2553) เพราะโดยพื้นฐานแล้วผู้ปกครองมีบทบาทโดยตรงในการช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิสซึม การช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมที่ดีที่สุด คือ การร่วมมือกันของสมาชิกในครอบครัว เพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็กแต่ละคน ครอบครัวมีบทบาทสำคัญที่สุดในการส่งเสริมพัฒนาการ รวมถึงการปรับพฤติกรรม ความพร้อมของแต่ละครอบครัวมีกิจกรรมและเทคนิคในการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว การเรียนรู้เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการเป็นแนวทางใหม่ๆ ให้ครู พ่อแม่ ชุมชน มีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษา จัดหลักสูตร และการบริหารจัดการให้เกิดการเรียนรู้ที่กลมกลืนกับท้องถิ่น การลดทอน กรอบ กฎ ระเบียบ คำสั่งของส่วนกลาง เพื่อให้เกิดความหลากหลาย ในการให้ผู้ปกครองจะมีส่วนในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เปิดโอกาสกว้างขวางให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม และมีอิทธิพลต่อชีวิตที่โรงเรียนของบุตรหลาน ผู้ปกครองส่วนมากจะเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมรื่นเริง และกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียน ซึ่งเป็นวิธีที่ดี ที่จะได้รับรู้เกี่ยวกับบทเรียนและชีวิตประจำวันที่โรงเรียน รวมถึงความคืบหน้าในการเรียนของบุตรหลาน และในเวลาเดียวกันยังได้พบปะกับผู้ปกครองคนอื่นๆ ด้วย ความสัมพันธ์ของครูและผู้ปกครองเด็กมีผลต่อความสำเร็จในการช่วยเหลือเด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ มีความรับผิดชอบและสามารถปรับกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมและสามารถช่วยเหลือสนับสนุนได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมศักยภาพของพ่อแม่ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและการฝึกทักษะการเรียนรู้ของเด็กตลอดจนการส่งเสริมการศึกษา และผู้ปกครองเด็กที่มีภาวะออทิสซึม ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้และความสามารถ รวมถึงเทคนิควิธีการในการช่วยเหลือเด็กที่มีภาวะออทิสซึม (อริสรา ทองเหม, 2560)

การจัดการศึกษาโดยใช้บ้านเป็นฐาน (Home-Based Learning) การที่ผู้ปกครองจะได้เข้ามา มีบทบาทในการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยที่ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ผ่านการเรียนออนไลน์ด้วยตัวเองจากที่บ้าน เนื่องจากในสภาวะโรคระบาดในปัจจุบันทำให้เด็กๆ ไม่สามารถกลับเข้าไปเรียนในโรงเรียนได้อย่างปลอดภัยจึงเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองยุคใหม่ที่จะต้องทำหน้าที่พ่อแม่ และคุณครูไปพร้อมๆกัน ซึ่งผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆกับเด็กที่บ้านได้อย่างง่ายและสนุก รวมทั้งยังได้ฝึกทักษะชีวิต ทักษะด้านเทคโนโลยี และได้เสริมสร้างประสบการณ์ผ่านการได้ลงมือทำด้วยตนเองด้วย อีกประการหนึ่ง ภาวะการระบาดของ Covid-19 ที่เกิดขึ้นในขณะนี้ เป็นความยากลำบาก และภัยอันตรายที่มาคุกคามสุขภาพ วิถีชีวิต ชุมชนและการเรียนรู้ของเด็ก แต่ในอีกด้านหนึ่งก็สามารถ

นำสถานการณ์นี้มาเป็นแบบฝึกเพื่อสร้างความพร้อมให้กับชุมชนของเด็ก ในการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ได้วางไว้ และก้าวเข้าสู่โลกในสถานการณ์ใหม่อย่างราบรื่นหรือมีอุปสรรคให้น้อยที่สุด เหตุเพราะสถานการณ์ การระบาดและการเว้นระยะห่างทางสังคมนี้เอง ให้อิสระการจัดการศึกษาจากกรอบบังคับของหลักสูตรแห่งชาติ การใช้บ้านเป็นฐานของผู้เกี่ยวข้องทุกคนเป็นฐานของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในสถานการณ์ที่ทุกฝ่ายต้องอยู่ที่บ้านสามารถทำได้โดยการถือทอการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์แบบออนไลน์ ประกอบกับการขนส่งสิ่งของแบบต่างๆ ที่มีความปลอดภัยจากการติดเชื้อให้เชื่อมโยงเป็นชุมชนที่เรียนรู้ไปด้วยกัน ซึ่งบ้านของผู้เกี่ยวข้องในที่นี้หมายถึงทั้งบ้านของเด็กและผู้ปกครองตลอดจนบ้านของครู และฝ่ายสนับสนุนโดยครูและฝ่ายสนับสนุนจะช่วยกันสนับสนุนส่งเสริม ติดตาม ช่วยเหลือเด็กและผู้ปกครอง ให้สามารถทอการเรียนรู้ขึ้นที่บ้านได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็ถือทอการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นให้ก่อเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (โรงเรียนเพลินพัฒนา, 2563)

โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจัดเป็นกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน (mutual support group process) เป็นกระบวนการที่ได้รับการพัฒนาโดยศูนย์สุขภาพจิตในโรงเรียนของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองลอสแอนเจลิส แผนกจิตวิทยา โดย Jane Simoni เป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยและไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูกและมีส่วนร่วมในการพัฒนาลูกในด้านต่างๆ กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน ประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มที่ร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูล สถานการณ์ หรือประสบการณ์ โดยสมาชิกในกลุ่มจะมีการดูแลซึ่งกันและกัน มีการประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลของสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการเผชิญปัญหา และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสมาชิกยังได้มีการแลกเปลี่ยนคำแนะนำในการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้สมาชิกบรรเทาความกังวลเกี่ยวกับปัญหา สามารถข้ามผ่านและแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ไปด้วยดี นอกจากนี้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันยังทำให้เกิดการพัฒนาตนเองของสมาชิก และมีส่วนร่วมกับการส่งเสริมพัฒนาการของลูกเป็นอย่างดี (Center for Mental Health in Schools at UCLA, 2013)

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฝึกทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐานขึ้น เพื่อใช้เป็นโปรแกรมให้ผู้ปกครองนำไปฝึกที่บ้าน ตลอดจนได้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการฝึกทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มีประสิทธิผลและใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมให้เด็กที่มีภาวะออทิซึมมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยหรือใกล้เคียงเด็กทั่วไปมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เด็กที่มีภาวะออทิซึมที่มารับบริการ ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น ประเภท ไป-กลับ ในปีการศึกษา 2565

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กที่มีภาวะออทิซึมและผู้ปกครองที่รับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 8 ครอบครัว เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์การคัดเลือกและการคัดออกโดยมีเกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์ในการคัดออก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน

2.2 โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน

2.3 แบบประเมินทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

3.2 วิเคราะห์การพัฒนาโปรแกรม โดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ

3.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน สรุปผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน พบว่า จากประเด็นข้อซักถามทั้ง 3 ข้อคำถามสามารถชี้แจงผลการศึกษาปัญหาได้ ดังนี้

ด้านบริบทของครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอายุมาก พ่อ แม่ แยกทางกันทำให้เด็กขาดผู้ดูแลหลัก ผู้ปกครองมีภาระงานอื่นทำให้ไม่สามารถพาเด็กมารับบริการได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสม ด้านความช่วยเหลือที่ต้องการ ผู้ปกครองมีความต้องการสื่อการสอนที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก และความต้องการแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเด็กต้องการให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ด้านความเอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือของครอบครัว ผู้ปกครองพยายามพาเด็กมารับบริการที่ศูนย์ฯ ให้มากที่สุด และการนำกิจกรรมที่ครูฝึกมาต่อยอดการฝึกที่บ้านเพื่อต้องการให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของเอกอนงค์ ศรีสำอาง (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มี อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนที่บ้าน ในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนที่โรงเรียนไม่แตกต่างกัน แต่การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน โรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน พบว่า

กรณีศึกษาที่ 1 - 8 มีสภาพปัญหาจำแนกตามประเด็น ดังนี้ ด้านการตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัส คือ 1) ผู้เรียนชอบมองสิ่งของหมุนๆ หรือสิ่งของที่เคลื่อนไหวเร็วๆ ด้านความเข้าใจภาษาและแสดงออกทางภาษา คือ 1) ผู้เรียนสามารถเลียนแบบการออกเสียงคำพยางค์เดียวได้ ด้านการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์ คือ 1) ผู้เรียนมีการแสดงพฤติกรรมได้ตรงตามสถานการณ์ ด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ การใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้

แผนการพัฒนาตามโปรแกรม คือ ด้านการตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัส คือ 1) เน้นการพาผู้เรียนมารับบริการที่ศูนย์ฯอย่างต่อเนื่อง 2) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองฝึกกิจกรรมทำกิจกรรมที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแสงสว่าง หรือแสงสีแตกต่างกัน ด้านความเข้าใจภาษาและแสดงออกทางภาษา 1) เน้นการพาผู้เรียนมารับบริการที่ศูนย์ฯอย่างต่อเนื่อง 2) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองฝึกกิจกรรมปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ด้านการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์ คือ 1) เน้นการพาผู้เรียนมารับบริการที่ศูนย์ฯอย่างต่อเนื่อง 2) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองฝึกกิจกรรมการฟังนิทานและ

เคลื่อนไหวตามเสียงเพลง เสียงดนตรี ด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ คือ การจัดสภาพแวดล้อมแบบมีโครงสร้าง โดยใช้ภาพประกอบการจัดสภาพแวดล้อม การใช้ตารางเวลากิจกรรม การใช้ภาพแสดงข้อตกลง ตารางแสดงขั้นตอนการทำงาน

ผลการพัฒนาหลังใช้โปรแกรม ด้านการตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัส คือ 1) ผู้เรียนสามารถจดจำกับกิจกรรมต้องหน้าได้มากขึ้น มีการหันเหความสนใจน้อยลง ด้านความเข้าใจภาษาและแสดงออกทางภาษา 1) ผู้เรียนสามารถออกเสียงคำ 1 พยางค์ได้เอง คือคำว่า แม่ มา ไป เอา ขอ ไม่ ด้านการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์ คือ 1) ผู้เรียนมีการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ ด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จและยอมรับการเปลี่ยนแปลงจากกิจกรรมหนึ่งไปอีกรายการหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของดวงสมร นครราช (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลการใช้โปรแกรมสำหรับผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรมสำหรับผู้ปกครองมีผลต่อความสามารถของผู้ปกครองในการเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม และมีความสามารถในการเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ในระดับดีมาก ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมสำหรับผู้ปกครอง เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ในระดับดีมาก 2) เด็กที่มีภาวะ ออทิสซึมสเปกตรัมมีความสามารถทางสังคมทั้งด้านการรับรู้และแสดงออกทางอารมณ์ ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการปฏิบัติตนในสังคม และด้านการเล่นในระดับ ดีมาก หลังการใช้โปรแกรมสำหรับผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม และสอดคล้องกับรุ่งรัตน์ ศรีอานวย (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อนำไปใช้เป็นโปรแกรมการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กเล็กที่มีภาวะออทิซึม เป็นการศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานว่ากรอบการฝึกอบรมผู้ปกครองที่แนะนำนี้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เข้าอบรม และสามารถให้การสนับสนุนทางข้อมูลและทักษะที่ผู้ปกครองต้องการหลังจากขั้นตอนการวินิจฉัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้อาจทำให้ผู้ให้บริการมีความไวในการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมผู้ปกครอง เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองสามารถรับมือกับลูกที่มีภาวะออทิซึมในสิ่งจำเป็นในแต่ละวัน โดยที่ผู้ปกครองมีความเครียดในชีวิตน้อยที่สุด

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาทักษะจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐานพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้บ้านเป็นฐาน มีค่าคะแนนตามรายการประเมิน ดังนี้ 1) องค์ประกอบของโปรแกรมฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 2) ขั้นตอนตามองค์ประกอบของโปรแกรมฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 3) ระบบ

สนับสนุนตามองค์ประกอบของโปรแกรมฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.5 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 4)รูปแบบกิจกรรมตามโปรแกรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 5) การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.88 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 6)การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 7)การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.88 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 8) การมีส่วนร่วมในการคิดหาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.38 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมาก 9)ผลการพัฒนาการเกิดขึ้นกับเด็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.88 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 10)การสะท้อนความรู้สึกระบายความรู้สึกและสิ่งที่ได้เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 สามารถแปลผลได้ว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน มีอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน พบว่า ด้านบริบทของครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอายุมาก พ่อ แม่ แยกทางกันทำให้เด็กขาดผู้ดูแลหลัก ผู้ปกครองมีภาระงานอื่นทำให้ไม่สามารถพาเด็กมารับบริการได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสม ด้านความช่วยเหลือที่ต้องการ ผู้ปกครองมีต้องการสื่อการสอนที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก และความต้องการแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเด็กต้องการให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ด้านความเอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือของครอบครัว ผู้ปกครองพยายามพาเด็กมารับบริการที่ศูนย์ฯให้มากที่สุด และการนำกิจกรรมที่ครูฝึกมาต่อยอดการฝึกที่บ้านเพื่อต้องการให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน พบว่า โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินความสามารถของเด็กเพื่อศึกษาปัญหารายบุคคล 2)ประชุมบุคลากรผู้ปกครองเพื่อระบุปัญหาและสังเคราะห์รายละเอียดของปัญหา 3) ออกแบบกิจกรรม จัดทำแนวทางการใช้โปรแกรมและนำแนวทางไปปฏิบัติโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม 4) ประเมิน สรุปและติดตามผล 5) ปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมและระบบสนับสนุน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนสื่อการเรียนรู้และบทบาทผู้เกี่ยวข้อง ผลการพัฒนาหลังใช้โปรแกรม ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัส ด้านความเข้าใจภาษาและแสดงออกทางภาษา ด้านการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ตามสถานการณ์และด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยในการเรียนรู้ เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นทุกด้าน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาทักษะจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาทักษะจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมโดยใช้บ้านเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $S.D. = 0.46$)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- _____. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ:คุรุสภา.
- _____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ดวงสมร นครราช. (2560). *ผลการใช้โปรแกรมสำหรับผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ตามรา แก้วมา. (2553). *พฤติกรรมกรมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม แก่เด็กออทิสติกในพื้นที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- นิตยากร ขนแก่น้อย. (2564). *การเปรียบเทียบทักษะการเคลื่อนไหวระหว่างเด็กออทิสติกและเด็กทั่วไป*. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย, 29(3), 229-38.
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. (2551). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก.
- รุ่งรัตน์ ศรีอำนาจ. (2560). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อนำไปใช้เป็นโปรแกรมการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กเล็กที่มีภาวะออทิสซึม*. นครราชสีมา: สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- โรงเรียนเพลินพัฒนา. (2564). *โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ใช้บ้านเป็นฐาน (Home-Based Learning Community – HBLC)*. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565, จาก https://www.plearnpattana.ac.th/m465/index.php?option=com_content&task=view&id=4409&Itemid=36
- สิริทรัพย์ สีหะวงษ์. (2557). *ผลของโปรแกรมการดูแลครอบครัวที่มีบุตรเป็นออทิสติกต่อการเผชิญปัญหาของครอบครัว*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9. (2563). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี*.
- อริสรา ทองเหม. (2560). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกที่สถาบันจิตเวชเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์*. วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ, 6(2), 1-10.
- เอกอนงค์ ศรีสำอาง. (2558). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Center for Mental Health in Schools. (2013). *International students: Addressing barriers to successful transition*. Retrieved January 20, 2022, from <http://www.smhp.psych.Ucla.edu/pdfdocs/internat.pdf>